

בעניין:

מוכתר סוניה ת.ז. 69534386

ע"י ב"כ עו"ד קרן צפריר ו/או עו"ד נעמה הלר
מהקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה ע"ש מרטי גייקוב ז"ל
ו/או כל עורכת/דין אחרת ממערך הקליניקות המשפטיות
הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר אילן, רמת גן 5290002
טל/פקס: 03-7384470
דוא"ל: elderly.law@biu.ac.il

המערערת

- נ ג ד -

המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ עו"ד דנה קוסקאס כהן ואח'
רח' יצחק שדה 17 תל אביב 64351
טל': 03-6250730 ; פקס: 03-6250031

המשיב

סיכומים מטעם המערערת

בהמשך להחלטת בית הדין הנכבד מיום 6.4.2020, מתכבדת המערערת להגיש את סיכומיה בתיק.

כבוד בית הדין מתבקש לקבל את הערעור, ולקבוע כי החלטת המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המוסד"), במסגרתה נדחתה בקשתה של המערערת לגמלת סיעוד, היא בטלה, וכי המערערת, גב' סוניה מוכתר, זכאית לגמלת סיעוד.

על מנת לחסוך בזמנו של בית הדין הנכבד, לא יחזרו הסיכומים על הנאמר בכתב הערעור, ובית הדין הנכבד מתבקש לראות בכתב הערעור כחלק בלתי נפרד מהסיכומים.

1. עובדות התיק בקצרה

- 1.1. בתיק זה לא מתקיימת מחלוקת עובדתית אמיתית, אלא מחלוקת משפטית בלבד, ומסיבה זו גם לא התקיימו דיוני הוכחות. יחד עם זאת, למען הסדר הטוב, נפרט בקצרה את העובדות המרכזיות:
  - 1.2. גב' מוכתר, ילידת שנת 1945, סובלת ממחלה גנטית, אשר פגעה בראייתה החל משנותיה הראשונות, ומזה כ-35 שנה שהיא עיוורת לגמרי.

- 1.3. בשנה האחרונה, מתמודדת גב' מוכתר עם הידרדרות תפקודית משמעותית. הידרדרות זאת כוללת שיבוש קשה בדיבור וכן קשיים ביציבה ובשיווי המשקל, הגורמים לנפילות חוזרות ונשנות, אשר אינן מאפשרות לגב' מוכתר לשמור על אורח חיים סביר ללא תמיכה צמודה.
- 1.4. גב' מוכתר מתגוררת עם בן זוגה לחיים, מר הרצל מוכתר (כבן 80), ניצול שואה שעלה מעירק בצעירותו. מר מוכתר הוא אדם עם עיוורון מלידה, ובשנים האחרונות הידרדר מצבו הרפואי בשל מחלת לב. נוכח מצבו הרפואי, הוא זכאי לקצבת שר"מ מהמוסד ונעזר בעובד זר, אשר אינו מתגורר עם הזוג.
- 1.5. בשל מגבלותיו הרפואיות של מר מוכתר, הוא מתקשה לתמוך באשתו די צרכה, ובין היתר לא מסוגל להרים אותה כאשר היא נופלת. במקרים שאירעו בחודשים האחרונים, בהם גב' מוכתר איבדה את שיווי משקלה ונפלה, והעובד הסיעודי לא נמצא בבית על מנת לסייע לה לקום, נאלצו בני הזוג להזמין אמבולנס, ולשלם מכיסם עבור השירות.
- 1.6. בתקופה האחרונה, בני הזוג מסתייעים בעובדת נוספת בשל צרכי הגב' מוכתר, מאחר שהעובד המסייע למר מוכתר לא יכול להישאר עמם במשך כל שעות היום, וקיים צורך ממשי בעזרה "מסביב לשעון". בשל ההכרח בהעסקת מטפלת עבור גב' מוכתר באופן פרטי ללא סיוע מהמוסד, גדלו הוצאותיהם של בני הזוג מוכתר בצורה דרמטית, אשר לא תאפשר להם להמשיך ולהעסיקה לאורך זמן במידה שערעור זה יידחה.
- 1.7. באותו הקשר יצויין, כי בתאריך 21.2.2019 קיבלה גב' מוכתר היתר מרשות האוכלוסין וההגירה להעסקת עובד זר בענף הסיעוד. מאחר שאחד התנאים לקבלת היתר להעסקת עובד זר בסיעוד הוא עמידה במבחני תלות וצורך בהשגחה מטעם המוסד, ברור שעמדת המוסד היא כי גב' מוכתר זקוקה לעזרה בביצוע פעולות היום-יום.

2. הסוגיה המשפטית

- 2.1. בהתאם להנחיות המוסד שעמדו בתוקף עד ליום 7.9.2011, לא שולמו קצבאות שירותים מיוחדים לשני בני זוג עיוורים, ובמקרה שכזה, הזכאות של אחד מבני הזוג היתה מתבטלת, והם היו זכאים כזוג לקצבה בגובה 50% בלבד. במועד ביטול ההנחיות האמורות, היתה גב' מוכתר מעל לגיל פרישה, ולכן לא היתה עוד זכאית לקצבת שירותים מיוחדים. זאת, בהתאם להוראת סעיף 195 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 (להלן: "החוק"), תחת הגדרת "מבוטח", הקובע כי ניתן לקבל קצבה זו עד גיל פרישה בלבד.
- 2.2. ויודגש: אלמלא הנחיה זו של המוסד, היתה גב' מוכתר זכאית לקבל קצבת שר"מ. רק בשל הנחיה זו, אשר בוטלה כאמור במועד בו כבר לא היה בביטולה כדי לסייע לגב' מוכתר, נוצר מצב בו היא אינה זכאית לא קצבת שר"מ ולא לגמלת סיעוד.
- 2.3. לקראת סוף שנת 2018 הגישה גב' מוכתר תביעה לגמלת סיעוד מהביטוח הלאומי בשל הזדקקותה לליווי כאמור. תביעתה נדחתה בשל הכנסות גבוהות, בהחלטת המוסד מיום 11.12.2018, אשר צורפה כנספח "א" לערעור.
- 2.4. כאמור, תביעתה של גב' מוכתר לגמלת סיעוד נדחתה רק בשל הכנסות גבוהות, לאחר שבוצע חישוב הכנסות בני הזוג מוכתר כזוג.

- 2.5. לגבי מוכתר הכנסה בגובה 6,575 ש"ח בחודש מכספי פנסיה שחסכה לאורך השנים (אשר סומנו בטעות במסמך הביטוח הלאומי המצורף כהכנסה מרנטה), וכן 2,878 ש"ח בחודש מגמלת אזרח ותיק (נכון למועד קבלת ההחלטה). מכאן, שהכנסתה החודשית של גבי מוכתר עמדה במועד קבלת ההחלטה על סך של 9,453 ₪ בלבד. להרצל מוכתר הכנסה רלוונטית לצורך חישוב הזכאות האמורה, בסך של 13,196 ש"ח מכספי פנסיה שחסך לאורך השנים, וכן 2,878 ש"ח בחודש מגמלת אזרח ותיק. מכאן, שהכנסתו החודשית הכוללת הרלוונטית של הרצל עומדת על סך של 16,074 ש"ח.
- 2.6. אם כן, סך הכנסותיהם המשותפות של סוניה והרצל מוכתר, הרלוונטיות לצורך חישוב קצבת סיעוד, עמד נכון למועד קבלת ההחלטה על 25,527 ש"ח לחודש. סכום זה עולה על 2.25 פעמים השכר החודשי הממוצע לחודש, נכון לחודש דצמבר 2018 (9,906 * 2.25 = 22,288.5), הקבוע בסעיף 2 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מבחני הכנסה לקביעת הזכות לגימלת סיעוד ושיעורה) התשמ"ח-1988 (להלן: "התקנות").
- 2.7. ואולם, חישוב הכנסותיהם של בני הזוג מוכתר כיחידים, כאמור בסעיף 7 לתקנות הביטוח הלאומי, יביא לתוצאה לפיה תהיה גבי מוכתר זכאית לגמלת סיעוד, משום שהכנסותיהם של בני הזוג אינן עולות על 3 פעמים השכר החודשי הממוצע, לפי החישוב הבא: $3 * 9,906 = 29,718$.
- 2.8. בהקשר זה נציין, כי טענת ב"כ המוסד בדיון שהתקיים ביום 6.4.2020, לפיה הכנסותיהם של בני הזוג גבוהות (עמ' 1 שורות 31-30 לפרוטוקול), לא יכולה להישמע. זאת, מאחר שהמחוקק הביע באופן מפורש את הכרתו בכך שהוצאותיהם של שני בני זוג סיעודיים הן גבוהות ביותר, ובשל זאת בלבד התקין את ההסדר הקבוע בסעיף 7 לתקנות, כפי שיפורט להלן.
- 2.9. עוד נבהיר, כי בהיעדר יכולת לממן באופן פרטי העסקת מטפלת לגבי מוכתר, החלופה העומדת בפני בני הזוג מוכתר במידה שערעורם יידחה, היא הכנסתה של גבי מוכתר לסידור מוסדי. פתרון שכזה איננו רצוי מבחינת המערערת ומשפחתה. במיוחד בתקופה זו, בה סובלים המוסדות הסיעודיים מסיכון מוגבר להידבקות במחלת הקורונה, ברי כי פתרון זה לא יכול להיחשב כפתרון סביר.

3. המסגרת הנורמטיבית

- 3.1. תקנה 7 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מבחני הכנסה לקביעת הזכות לגימלת סיעוד ושיעורה), תשמ"ח-1988 (להלן: "התקנות"), קובעת כי בהתקיים בשני בני הזוג התנאים הקבועים בסעיף 224 לחוק, שעניינם מבחני התלות לצורך קבלת גמלת סיעוד, יוחל לגבי כל אחד מהם בנפרד מבחן ההכנסה שנקבע בסעיף 2 לתקנות, כאילו היו יחידים ללא בני זוג.
- 3.2. תקנה 2 לתקנות, אליה מפנה תקנה 7 לעיל, קובעת כי גמלת הסיעוד תשולם ליחיד אשר הכנסתו החודשית אינה עולה על השכר הממוצע, ואילו למי שיש עמו בן זוג, אם הכנסתו לא עולה על פעם וחצי השכר הממוצע. כמו כן נקבע בתקנה 2, כי מחצית גמלת הסיעוד תשולם ליחיד אשר הכנסתו החודשית אינה עולה על פעם וחצי השכר הממוצע, ואילו למי שיש עמו בן זוג, אם הכנסתו לא עולה על פעמיים ורבע השכר הממוצע.

- 3.3. אם כן, ההטבה המגולמת בהוראות תקנה 7 ותקנה 2, היא בכך שההכנסה המשותפת לשני בני זוג הזכאים לגמלת סיעוד, יכולה לעלות עד פעמיים או שלוש פעמים (בהתאם להכנסותיהם) השכר הממוצע, בשל חישובם כשני יחידים במקום כיחיד שיש עמו בן זוג. בענייננו, כאשר אחד מבני הזוג זכאי לשר"מ והשניה לגמלת סיעוד, חושבה הכנסתם של בני הזוג מוכתר על ידי המוסד כזוג, ולא כשני יחידים. מאחר שחלה על בני הזוג מוכתר תקנה 2(ב) לתקנות, ההכנסה המשותפת שלהם יכולה לעלות עד פעמיים ורבע השכר הממוצע בלבד, במקום שלוש פעמים, ובשל כך נשללה זכאותה של הגב' מוכתר.
- 3.4. בהתאם לפרשנות המוסד, תקנה 7 לא חלה על בני הזוג מוכתר, משום שמר מוכתר לא מקבל גמלת סיעוד, אלא קצבת שר"מ. ואולם, פרשנות מצמצמת זו של התקנה מנוגדת לתכלית התקנה, ויוצרת הפליה בין סוגים שונים של מקבלי קצבאות, כפי שיפורט להלן.

4. הטעון המשפטי:

- 4.1. **קצבת השירותים המיוחדים (שר"מ) זהה בתכליתה ובמטרותיה לגמלת הסיעוד.** בחינת לשון החוק ותכליות החוק מעלה באופן ברור, כי שתי הקצבאות, שר"מ וסיעוד מכוונות, אמנם, לקבוצות גיל שונות – בעוד שאת קצבת השר"מ ניתן לקבל מגיל 18 ועד גיל פרישה לפי סעיף 195 לחוק, גמלת הסיעוד מיועדת לפי סעיף 225(א) למי שעבר את גיל הפרישה – אך מטרותיהן ותכליותיהן זהות לחלוטין.
- 4.2. כפי שהודגם בסעיפים 3.4-3.8 לכתב הערעור, הנוסחים הקבועים בחוק ביחס לשתי הקצבאות זהים לחלוטין, ומכאן עולה, כי בעיניו של המחוקק, מטרותיהן של הקצבאות והפעולות שהן אמורות לסייע בביצוען, הן זהות באופן מלא. על עובדה זו עמד גם בית הדין הארצי לעבודה בפסק דינו בעב"ל 50358/97 **עוזבון המנוחה חנה ליבוביץ ז"ל – המוסד לביטוח לאומי** (פורסם בנבו, 11.10.2001).
- 4.3. הגישה לפיה תכליות גמלת הנכות וקצבת שר"מ זהות זו לזו התקבלה גם על ידי בית המשפט העליון. בפסק הדין בבג"ץ 5129/92 **ליאור קרמן נ' בית הדין הארצי לעבודה**, מז 678 (1993), בעמ' 21, השווה כב' הש' חשין, ובהמשך בעמ' 26 השווה כב' הש' אור, בין תכליות גמלת הסיעוד וקצבת שר"מ לצורך פרשנות סעיף 6 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (מתן שירותים מיוחדים), תשל"ט-1978. וראו התייחסות דומה להשוואה בין הקצבאות גם בבל (ארצי) 13-10-14668 **פלונית נ' המוסד לביטוח לאומי** (פורסם בנבו, 25.10.2015), עמ' 10-11 פסקאות 24-25. **יובהר, כי בשני המקרים האמורים מדובר בהשוואה בין מטרות הקצבאות, ולכן השוואה זו תקפה ורלוונטית ביותר גם לענייננו.**
- 4.4. **הפרשנות המוצעת על ידי המערער מתיישבת עם תכלית התקנות.** כפי שהוסבר בסעיף 4.1 לכתב הערעור, כוונת המחוקק בעת התקנת התקנות הייתה להיטיב עם משפחות בהן שני בני הזוג זקוקים לסיוע סיעודי וזקוקים לקצבה, ללא קשר לסוג הקצבה אותה הם מקבלים – קצבת שר"מ או סיעוד. זאת, מתוך הכרה בכך שלכל אחד מהם יש צרכים נפרדים אשר אינם מכוסים על ידי המדינה, ודורשים מימון פרטי.
- 4.5. בהמשך לכך, יושם אל לב כי במקרה זה, הנפגעת מאי-החלת התקנות היא גב' מוכתר, הזכאית לגמלת סיעוד – ולא בעלה, הזכאי לקצבת שר"מ – והיא זו אשר מאבדת את

זכאותה. מכאן, **שקבלת עמדת המוסד תוביל למצב אבסורדי, במסגרתו הקבוצה הנפגעת מאי-החלת סעיף 7 לתקנות היא הקבוצה שאיתה באו התקנות להיטיב – קבוצת הזכאים לגמלת סיעוד.**

4.6. **פרשנותו של המוסד לסעיף 7 לתקנות מפלה לרעה את המערערת.** הפרשנות לתקנות המוצעת על ידי המוסד פוגעת בעקרון השוויון, ומפלה אותה כזכאית גמלת סיעוד הנשואה לזכאי קצבת שר"מ, הן ביחס לזוגות בהם שני בני הזוג זכאים לגמלת סיעוד; הן ביחס לזוגות בהם שני בני הזוג זכאים לקצבת שר"מ; והן ביחס לזוגות בהם שני בני הזוג הם עיוורים הזכאים לקצבת שר"מ.

4.7. אחד מערכי היסוד בשיטת המשפט הנוהגת בישראל, הנוגע במישרין לעניין שבפנינו, הוא עיקרון השוויון אשר זכה למעמד חוקתי (בג"ץ 953/87 פורז נ' שלמה להט, ראש עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד מב(2) 309, 332-329 (1988); בג"ץ 6427/02 התנועה למען איכות השלטון נ' הכנסת, פסקאות 36-40 לפסק-דינו של הנשיא ברק (פורסם בנבו, 11.5.2006); בג"ץ 4124/00 יקותיאל ז"ל נ' השר לענייני דתות, פסקה 35 (פורסם בנבו, 14.6.2010).

4.8. טענת אפליה תתעורר, אפוא, מקום בו מוחל דין שונה על פרטים או קבוצות, אשר אין שוני רלוונטי המבחין ביניהם (ראו דנג"ץ 4191/97 רקנט נ' בית-הדין הארצי לעבודה, פ"ד נד(5) 330, 343-345 (2000)). בעניינינו כאמור אין שוני רלוונטי המצדיק התייחסות שונה בין המערערת, שבן זוגה זכאי לקצבת שר"מ, לבין בני זוג אחרים, שבהם שניהם זכאים לקצבת שר"מ או בני זוג אשר שניהם זכאים לגמלת סיעוד.

4.9. בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ קבע חזקה, לפיה פירושם של דינים יתאים לערכי היסוד של השיטה, ובהם עקרון השוויון (בג"ץ 2599/00 יתד נ' משרד החינוך פ"ד נו (5) 834 (2002), פסקה 8 לדבריה של השופטת דורנר. וכן נקבע, כי "יש להניח ולפרש דברי חקיקה, כבאים להגשים מטרה זו ולא לסתור אותה" (בג"ץ (י-ם) 869/92 זילי נ' יו"ר ועדת הבחירות, מו (2) 692).

4.10. ברעא 1431/17 בלה סלומון נ' הרשות לזכויות ניצולי השואה (פורסם בנבו, 16.11.2017) נדונה ההבחנה בין אלמנותיהם של ניצולי שואה אשר קיבלו את זכויותיהם מכוח חוקים שונים. בית המשפט העליון פסק, כי יש לבחור בפרשנות אשר מגשימה באופן מיטבי את תכלית החוק, ובכלל זה, החזקה הפרשנית לפיה תכליתו של כל חוק הוא להגשים את זכויות היסוד של שיטתנו המשפטית, ובהן גם הזכות לשוויון. לפיכך, יש לשלול פרשנות המביאה ליצירת הבחנות בזכאות לתשלומים בין קבוצות שונות של בני זוג.

4.11. עוד נפסק בעניין בלה סלומון המוזכר לעיל, כי במקרה בו ישנן שתי פרשנויות שהלשון יכולה לסבול, כפי שמתקיים בעניינינו, יש לבחון מי מבין השתיים מגשימה את התכלית באופן טוב יותר. הן מתכליות החוק והן מתכלית תקנה 7, עולה כי המחוקק ביקש להתיר באופן מפורש את האפשרות לחשב את הכנסתם של בני הזוג כיחידים, במצבים בהם שני בני הזוג זקוקים לעזרה סיעודית. ככל שביקש המחוקק לשלול את החלת החוק מזוגות בהם אחד מבני הזוג זכאי לקצבת שר"מ והשני זכאי לגמלת סיעוד, היה עליו לעשות כן באופן מפורש.

4.12. בית הדין מוסמך לבצע פרשנות תכליתית של התקנות על מנת להגשים את תכליתן. פרופ' אהרון ברק, בספרו פרשנות תכליתית במשפט הסביר את תפקידו של בית המשפט

בפרשנות החקיקה בעמ' 397-398, וקבע כי החקיקה נועדה להגשמת התכלית אותה ביקש המחוקק להגשים. התכלית היא "המטרות, היעדים, האינטרסים, הערכים, המדיניות והפונקציה שהחוק נועד להגשים". אותה תכלית צריכה להוות אמת מידה לפרשנות החקיקה.

4.13. שיקולים אלה יפים גם לענייננו: מטרת חוק הביטוח הלאומי בענף הסיעוד היא להטיב עם אוכלוסיית האנשים הזקנים הזקוקים לעזרה סיעודית. בהמשך לכך, מטרת סעיף 7 לתקנות היא להתמודד עם מצב בו שני בני הזוג הזקנים זקוקים לעזרה סיעודית, ולראותם – בנסיבות אלה – כשני אנשים נפרדים, ולא כזוג. מטרה זו הובהרה היטב על ידי המחוקק כאמור לעיל. על כן, פרשנות של התקנות, אשר מכוחה יחושבו בנפרד הכנסותיהם של שני בני זוג אשר אחד מהם זכאי לקצבת שירותים מיוחדים ואחד מהם לגמלת סיעוד, עולה בקנה אחד עם תכלית החקיקה, ולפיכך נמצאת בליבת תפקידו הפרשני של בית הדין הנכבד, כמובהר לעיל.

4.14. ואף למעלה מזאת: המערערת סבורה, כי בנושא בו עוסק ערעור זה, דווקא בית הדין הנכבד, אשר טובת המבוטחים היא נר לרגליו, ואשר מתמחה בפירושים של דיני הביטוח הלאומי, הוא המקום הראוי ביותר לביצוע פרשנות מרחיבה בנושא זה, ולהתאמת הדין למציאות הנוהגת ולהתפתחויות החלות כל העת בצרכי המבוטחים. וראו: בגץ 8210/14 **ג'אל מרוח סילאוי נ' בית הדין הארצי לעבודה**, פס"ד מיום 26.7.2016, שם חזר בג"ץ והבהיר, כי תכלית חוק הביטוח הלאומי, היא הענקת בטחון סוציאלי לאזרחי המדינה בכלל, ולציבור העובדים בפרט. עוד נפסק שם, כי בפרשנות חקיקה סוציאלית יש להעניק תשומת לב מיוחדת למטרות וליעדים הסוציאליים שהחוק נועד לקדם. בהתאם לזאת, בעת ספק יש לפסוק לטובת המבוטח.

5. סיכום:

5.1. כמפורט בהרחבה בכתב הערעור ובסיכומים אלה, בשל הנחיית המוסד לביטוח לאומי, אשר בוטלה וכבר איננה תקפה עתה, לא היה באפשרותה של גב' מוכתר לקבל קצבת שר"מ, בטרם הגיעה לגיל פרישה.

5.2. לאחר צאתה לגיל פרישה, הגישה הגב' מוכתר בקשה לקבל גמלת סיעוד, אך נדחתה בשל הכנסות גבוהות, וזאת משום שהמוסד חישב את הכנסותיה של גב' מוכתר כמי שמתגוררת עם בן זוגה, ולא כשני יחידים, כאמור בתקנה 7 לתקנות. בהקשר זה נזכיר, כי בן זוגה של גב' מוכתר מקבל קצבת שר"מ, ואיננו יכול לסייע לה בביצוע מטלות היום-יום.

5.3. בדב"ע נב/56-05 **המל"ל נ' פלח** פד"ע כ"א 216, 219, נקבע כי **"בשעה שבוחנים את מצבו של התובע גמלת סעוד, יש לבדוק את מצבו של הקשיש (כפי שיש לבחון את מצבו של הנכה), תוך התחשבות בסביבתו, בביתו ובחוג משפחתו"**. נוכח מצבה של גב' מוכתר כפי שתואר לעיל, וחוסר יכולתו של בן זוגה לסייע לה בשל מצבו הרפואי, שלילת זכותה לגמלת סיעוד תפגע קשות בזכויותיה וביכולתה להתנהל באופן יומיומי. פגיעה זו חותרת תחת המטרות הסוציאליות שציינו לעיל.

5.4. המוסד איננו מכחיש, כי מצבה הרפואי של גב' מוכתר מקנה לה זכאות לעזרה סיעודית. על כן, שלילת זכותה של גב' מוכתר לגמלת סיעוד תותיר את בני הזוג מוכתר ללא תמיכה בהעסקת מטפלת סיעודית עבודה, ובכך תפגע קשות בזכויותיה.

בשל כל האמור לעיל, מתבקש בית הדין הנכבד:

- א. לקבוע כי תקנה 7 לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מבחני הכנסה לקביעת הזכות לגימלת סיעוד ושיעורה) התשמ"ח-1988, חלה גם על שני בני זוג אשר אחד מהם מקבל קצבת שירותים מיוחדים והשני זכאי לגמלת סיעוד.
- ב. בהתאם לתקנה 7 ותקנה 2 לתקנות, להורות כי הכנסותיהם של בני הזוג מוכתר יחושבו כיחידים.
- ג. לקבוע כי החלטתו של המוסד לביטוח לאומי מיום 11.12.2018, אשר לפיה נדחתה בקשתה של גב' מוכתר לגמלת סיעוד בשל הכנסות גבוהות היא שגויה, ולפיכך בטלה.

קֶרֶן צִיבִיר, עו"ד

הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה

ע"ש מרטי ג'ייקוב ז"ל

הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר-אילן

- הסיכומים בתיק זה נכתבו בסיוע הסטודנטים מתן אמויאל וציפורית פרבר מהקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה ע"ש מרטי ג'ייקוב ז"ל, הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר-אילן.